

دانشگاه‌زاده

مدیریت تحصیلات تکمیلی

دانشکده منابع طبیعی

گروه آموزشی علوم و صنایع چوب و کاغذ

پایان‌نامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد در رشته چند سازه چوبی

عنوان پایان‌نامه:

ساخت کامپوزیت با مواد بسته‌بندی آبمیوه (پاکت ساندیس) و مواد لیگنوسلولزی

استاد راهنما:

دکتر حمیدرضا منصوری

اساتید مشاور:

دکتر بابک نصرتی

دکتر سعیدرضا فرخ‌پیام

تهییه و تدوین:

روزبه صبازودخیز

۱۳۹۲ آذرماه

تَدْيِيمٌ بِكُوهِ صَبْرٍ وَاسْتِعْمَاتٍ

پدر ز حکمکش و مهربانم که دتمامی سخنات زنگی و تحصیل را بنا و مشوق من بوده و تامی منقیمت بایی که تاکنون کسب کرد ها م دیون زحمات بی شایان

است.

تَدْيِيمٌ بِمَادِ مَهْرَبَانِم

آن عاشق بی ریا که با همروطف، پرستار و جو دم کشت

برخاهم لجند زد صحن خالی روح را با همرو عشق آشنا نمود

ما در صورم که شی آسوده حاطر از فردای فرزندانش نخفت.

تَدْيِيمٌ بِبَرَادَانِ بَرْزَكَارِم

بحاطر فدا کاری ها صبر و شکیبایی بی دین شان

وَتَدْيِيمٌ بِ:

کسانی که دوستیان دارم و یار و یاور من در این پیان نامه بودند

شکر و قدرانی

پاس بی نهایت خدایی را که دیایی بی تهایی بخش است و بال فضل، برگانات کشوده و سایه لطف بریندگان کشته و باست خود، مربه زینت ایمان آراسته و در نجیمه لطف و مژل داده است. چون شکر او را کویم که منت را بر من تمام کرده و از سر رحمت خود، مراد زمرة جویندگان علم و دانش قرار داده است. تمام مباهات من در طول تحصیل، ندست یازیدن به درجای از دانش، بلکه فراسوی آن تکند نزد استادانی بوده است که خود دیایی از معرفت بود و سم من پرتوی از تشخیص معرفت ایشان برآمدیشیده بوده است. داین رحله‌زد، به رسم ادب خود را ملزم می‌دانم که با تواضع تمام و از صیم قلب شکر و سپس خالصانه خود را از استاد راهنمایی کرایه درم آقای دکتر حمید رضا مصویر عرضه دارم که بدون همراهی این عزیزان پنج کاه این تحقیق به سر انجام نمی‌رسید. یعنی از استاد مشاورم آقایان دکتر بیک نصیری و دکتر سعید رضا فخر پیام که طی انجام این پژوهش یاری امداده می‌شکرم. و د آخر از آقایان حسین باقری، حسین رضایی شمری، امین دلیرزاده، مسعود فائق، تیمور ولد بیکی، محمد رضا شریف پور و سرکار حنام صدیقه گالی مقدم و فاطمه معیل و تامی کسانی که طی این مدت باشکنیابی تمام از ابراز محبت و بحکاری درین تئیوده اند و به عنوان مختلف یار و یاور من بودند پاکزدراهم. جمع آوری مواد پاکت آبمیوه درست سرویس دانشگاه زابل صورت گرفت که جاده اردیمهانه سپس لذتی خود را از زحمات مسئولین ابراز دارم. یعنی خود کردن مواد دکارخانه فرآورده‌های زیعون موسعیان انجام گرفته و محیران این تحقیق مراتب پاکزدراهمی خود را از آقای حمید موسیان ابراز می‌دارند.

روزبه صبا و دخیر

آذماه سال خوار و سیصد و نود و دو

چکیده

در این مطالعه امکان ساخت مواد مرکب با استفاده از خرده‌چوب‌های حاصل از کارخانه‌های نئوپان و ضایعات پاکت‌های آبمیوه (پاکت ساندیس) با نسبت سطوح مختلف خرده‌چوب و پاکت آبمیوه مورد بررسی قرار گرفت. تخته‌ها با نسبت خرده‌چوب/پاکت آبمیوه در پنج سطح ($100/0$ ، $90/10$ ، $80/20$ ، $70/30$ ، $60/40$) با استفاده از سه سطح نوع خرده‌چوب نرمه، درشته و بدون ذره و در دو سطح زمان پرس (13 و 16 دقیقه)، همچنین دو سطح دمای پرس (240 و 260 درجه سانتی‌گراد) و فشار پرس 26 کیلوگرم بر سانتی‌مترمربع، بدون استفاده از رزین به ابعاد $30 \times 25 \times 1$ سانتی‌متر ساخته شد. سپس خواص مکانیکی شامل مقاومت خمشی و مدول الاستیسیته مطابق با استاندارد EN310، چسبندگی داخلی مطابق با استاندارد 319 EN، نگهداری پیچ طبق استاندارد 320 EN و خواص فیزیکی شامل جذب آب و واکشیدگی ضخامت 2 و 24 ساعت مطابق با استاندارد EN 317 EN اندازه‌گیری شد. بعد از انجام آزمون‌های فیزیکی و مکانیکی تخته‌ها با روکش طبیعی چوب راش با استفاده از سه نوع چسب اوره فرمالدئید (UF)، ملامین فرمالدئید (MF) و اوره-ملامین فرمالدئید (MUF) روکش زنی شدند و سپس خصوصیات فیزیکی و مکانیکی اندازه‌گیری شد. اطلاعات جمع‌آوری شده با استفاده از آزمون فاکتوریل در قالب طرح کاملاً تصادفی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. نتایج نشان داد که با افزایش مقدار خرده‌چوب در ساخت تخته، تمام خصوصیت‌های مکانیکی افزایش پیدا می‌کند. همچنین تخته‌های روکش شده در مقایسه با تخته‌های روکش نشده مقاومت مکانیکی بالاتری داشتند اما خصوصیات فیزیکی تخته‌های روکش نشده بهتر بود. در بین چسب‌های مصرفی برای روکش گردن تخته‌ها، برای خصوصیت مکانیکی چسب UF بالاترین مقادیر و در مورد خصوصیت فیزیکی چسب MUF بهترین مقاومت را از خود نشان دادند. بطور کلی بهترین تیمار تخته‌ها با تیمار نسبت خرده‌چوب/پاکت آبمیوه ($70/30$) با استفاده از خرده‌چوب درشته در دمای و زمان پرس به ترتیب 240 درجه سانتی‌گراد و 13 دقیقه بدست آمد.

کلیدواژه: کامپوزیت، پاکت ساندیس، ضایعات، مواد لیگنوسلولزی، چسبندگی داخلی

عنوان

صفحه	فهرست عنوان
۲	۱ مقدمه و هدف
۲	۱-۱ مقدمه
۳	۱-۱-۱ تاریخچه ساندیس
۴	۱-۱-۲ مواد مرکب چوب پلاستیک
۶	۱-۱-۳ ویژگی های مواد مرکب چوب پلاستیک
۶	۱-۱-۴ کاربردهای مواد مرکب چوب پلاستیک
۷	۱-۱-۵ روش های ساخت مواد مرکب چوب پلاستیک
۸	۱-۱-۶ مواد لیگنوسلولزی
۸	۱-۱-۷ معرفی و مشخصات پاکت ساندیس
۱۰	۱-۱-۸ بسته بندی دوی پک، ساشه و پاج
۱۲	۱-۱-۹ ضرورت بازیافت
۱۳	۲-۱ سوالات تحقیق
۱۳	۲-۱-۱ اهداف تحقیق
۱۵	۲-۱-۲ سابقه تحقیق
۲۳	۲-۱-۳ مواد و روش ها
۲۳	۲-۲ مواد
۲۳	۲-۲-۱ عوامل متغیر و ثابت
۲۴	۲-۲-۲ گروه بندی تخته ها بر اساس تیمارها
۲۴	۲-۲-۳-۱ تخته های ساخته شده بدون روکش
۲۴	۲-۲-۳-۲ تخته های روکش شده با استفاده از رزین
۲۴	۲-۲-۳-۳ تهیه و آماده سازی مواد اولیه
۲۵	۲-۳ تشكیل کیک و پرس کردن تخته ها
۲۷	۲-۴ تهیه نمونه آزمونی
۲۷	۲-۵ اندازه گیری خواص فیزیکی و مکانیکی
۲۸	۲-۶-۱ اندازه گیری مقاومت خمشی (MOR) و مدول الاستیسیته (MOE) تخته ها
۲۹	۲-۶-۲ اندازه گیری چسبندگی داخلی (IB)

۳۰	۳-۷-۳ اندازه‌گیری مقاومت نگهداری پیچ در سطح تخته‌ها
۳۱	۴-۷-۳ اندازه‌گیری جذب آب (WA) و واکشیدگی ضخامت (TS) پس از ۲ و ۲۴ ساعت غوطه‌وری
۳۲	۸-۳ تجزیه و تحلیل آماری داده‌ها
۳۳	۹-۳ تصویر برداری توسط لوب آزمایشگاهی از نمونه‌ها
۳۵	۴ نتایج
۳۵	۴-۱ خصوصیات فیزیکی و مکانیکی تخته‌های بدون روکش
۳۵	۱-۱-۴ مقاومت خمثی (MOR)
۴۷	۲-۱-۴ مدول الاستیسیته (MOE)
۵۷	۳-۱-۴ چسبندگی داخلی (IB)
۶۸	۴-۱-۴ چسبندگی داخلی (IB) بعد از ۲ ساعت غوطه‌وری در آب جوش
۷۸	۴-۱-۴ مقاومت نگهداری به پیچ
۸۹	۶-۱-۴ جذب آب ۲ ساعت و ۲۴ ساعت (WA)
۱۰۲	۷-۱-۴ واکشیدگی ضخامت ۲ ساعت و ۲۴ ساعت (TS)
۱۱۵	۲-۴ خصوصیات فیزیکی و مکانیکی تخته‌های روکش شده
۱۱۵	۱-۲-۴ مقاومت خمثی (MOR)
۱۲۲	۲-۲-۴ مدول الاستیسیته (MOE)
۱۲۹	۳-۲-۴ جذب آب ۲ و ۲۴ ساعت (WA)
۱۳۹	۴-۲-۴ واکشیدگی ضخامت ۲ و ۲۴ ساعت (TS)
۱۴۹	۵ نتیجه‌گیری و پیشنهادات
۱۴۹	۱-۱-۵ مقاومت خمثی و مدول الاستیسیته
۱۵۱	۲-۱-۵ مقاومت چسبندگی داخلی
۱۵۲	۳-۱-۵ چسبندگی داخلی بعد از ۲ ساعت غوطه‌وری در آب جوش
۱۵۲	۴-۱-۵ مقاومت نگهداری به پیچ
۱۵۳	۵-۱-۵ جذب آب و واکشیدگی ضخامت ۲ و ۲۴ ساعت غوطه‌وری در آب
۱۵۴	۲-۵ پیشنهادات
۱۵۷	۶ منابع و مأخذ

عنوان

صفحه

فهرست جدول‌ها

جدول ۱-۳: عوامل ثابت مورد استفاده در تحقیق و سطح هر کدام.....	۲۳
جدول ۲-۳: عوامل متغیر مورد استفاده در تحقیق و سطح هر کدام.....	۲۳
جدول ۳-۳: میزان اندازه ذرات خرد چوب نرمه و درشته.....	۲۵
جدول ۴-۱: تجزیه واریانس اثر مستقل و متقابل عوامل متغیر تخته‌های بدون روکش بر مقاومت خمی.....	۳۵
جدول ۴-۲: میانگین خصوصیات فیزیکی و مکانیکی تخته‌های بدون روکش.....	۳۶
جدول ۴-۳: میانگین خصوصیات فیزیکی و مکانیکی تخته‌های روکش شده با چسب‌های مختلف.....	۳۷
جدول ۴-۴: تجزیه واریانس اثر مستقل و متقابل عوامل متغیر تخته‌های بدون روکش بر مدول الاستیسیته.....	۴۸
جدول ۴-۵: تجزیه واریانس اثر مستقل و متقابل عوامل متغیر تخته‌های بدون روکش بر مقاومت چسبندگی داخلی.....	۵۸
جدول ۴-۶: تجزیه واریانس اثر مستقل و متقابل عوامل متغیر تخته‌های بدون روکش بر مقاومت چسبندگی داخلی بعد از ۲ ساعت غوطه‌وری در آب جوش.....	۶۸
جدول ۷-۴: تجزیه واریانس اثر مستقل و متقابل عوامل متغیر تخته‌های بدون روکش بر مقاومت نگهداری به پیچ.....	۷۸
جدول ۸-۴: تجزیه واریانس اثر مستقل و متقابل عوامل متغیر تخته‌های بدون روکش بر جذب آب ۲ ساعت.....	۹۰
جدول ۹-۴: تجزیه واریانس اثر مستقل و متقابل عوامل متغیر تخته‌های بدون روکش بر جذب آب ۲۴ ساعت.....	۹۱
جدول ۱۰-۴: تجزیه واریانس اثر مستقل و متقابل عوامل متغیر تخته‌های بدون روکش بر واکشیدگی ضخامت ۲ ساعت.....	۱۰۳
جدول ۱۱-۴: تجزیه واریانس اثر مستقل و متقابل عوامل متغیر تخته‌های بدون روکش بر واکشیدگی ضخامت ۲۴ ساعت.....	۱۰۳
جدول ۱۲-۴: تجزیه واریانس اثر مستقل و متقابل عوامل متغیر تخته‌های روکش شده با چسب UF بر مقاومت خمی.....	۱۱۵
جدول ۱۳-۴: تجزیه واریانس اثر مستقل و متقابل عوامل متغیر تخته‌های روکش شده با چسب MF بر مقاومت خمی.....	۱۱۶
جدول ۱۴-۴: تجزیه واریانس اثر مستقل و متقابل عوامل متغیر تخته‌های روکش شده با چسب MUF بر مقاومت خمی.....	۱۱۶
جدول ۱۵-۴: تجزیه واریانس اثر مستقل و متقابل عوامل متغیر تخته‌های روکش شده با چسب UF بر مقاومت خمی.....	۱۲۲
جدول ۱۶-۴: تجزیه واریانس اثر مستقل و متقابل عوامل متغیر تخته‌های روکش شده با چسب MF بر مقاومت خمی.....	۱۲۳
جدول ۱۷-۴: تجزیه واریانس اثر مستقل و متقابل عوامل متغیر تخته‌های روکش شده با چسب MUF بر مقاومت خمی.....	۱۲۳
جدول ۱۸-۴: تجزیه واریانس اثر مستقل و متقابل عوامل متغیر تخته‌های روکش شده با چسب UF بر جذب آب ۲ ساعت.....	۱۲۹
جدول ۱۹-۴: تجزیه واریانس اثر مستقل و متقابل عوامل متغیر تخته‌های روکش شده با چسب MF بر جذب آب ۲ ساعت.....	۱۳۰
جدول ۲۰-۴: تجزیه واریانس اثر مستقل و متقابل عوامل متغیر تخته‌های روکش شده با چسب MUF بر جذب آب ۲ ساعت.....	۱۳۰
جدول ۲۱-۴: تجزیه واریانس اثر مستقل و متقابل عوامل متغیر تخته‌های روکش شده با چسب UF بر جذب آب ۲۴ ساعت.....	۱۳۱
جدول ۲۲-۴: تجزیه واریانس اثر مستقل و متقابل عوامل متغیر تخته‌های روکش شده با چسب MF بر جذب آب ۲۴ ساعت.....	۱۳۱
جدول ۲۳-۴: تجزیه واریانس اثر مستقل و متقابل عوامل متغیر تخته‌های روکش شده با چسب MUF بر جذب آب ۲۴ ساعت.....	۱۳۲

جدول ۲۴-۴: تجزیه واریانس اثر مستقل و متقابل عوامل متغیر تخته‌های روکش شده با چسب UF بر واکشیدگی ضخامت ۲ ساعت	۱۳۹
جدول ۲۵-۴: تجزیه واریانس اثر مستقل و متقابل عوامل متغیر تخته‌های روکش شده با چسب MF بر واکشیدگی ضخامت ۲ ساعت	۱۳۹
جدول ۲۶-۴: تجزیه واریانس اثر مستقل و متقابل عوامل متغیر تخته‌های روکش شده با چسب MUF بر واکشیدگی ضخامت ۲ ساعت	۱۴۰
جدول ۲۷-۴: تجزیه واریانس اثر مستقل و متقابل عوامل متغیر تخته‌های روکش شده با چسب UF بر واکشیدگی ضخامت ۲۴ ساعت	۱۴۰
جدول ۲۸-۴: تجزیه واریانس اثر مستقل و متقابل عوامل متغیر تخته‌های روکش شده با چسب MF بر واکشیدگی ضخامت ۲۴ ساعت	۱۴۱
جدول ۲۹-۴: تجزیه واریانس اثر مستقل و متقابل عوامل متغیر تخته‌های روکش شده با چسب MUF بر واکشیدگی ضخامت ۲۴ ساعت	۱۴۱

صفحه	عنوان	فهرست شکل‌ها
۱۱	شکل ۱-۱: نمونه‌ای از بسته‌بندی دوی پک	
۱۱	شکل ۱-۲: نمونه‌ای از بسته‌بندی ساسه	
۲۵	شکل ۱-۳: آسیاب و خرد کردن پاکتها	
۲۶	شکل ۲-۳: نمونه‌ای از کیک تشکیل شده	
۲۶	شکل ۳-۳: کیک تخته قرار گرفته شده در پرس گرم (مرحله پرس گرم)	
۲۷	شکل ۴-۳: کیک تخته قرار گرفته شده در پرس سرد (مرحله پرس سرد)	
۲۹	شکل ۵-۳: آزمون مدول گسیختگی (MOR) و مدول الاستیسیته (MOE) بر روی تخته کارتن	
۳۰	شکل ۶-۳: آزمون مقاومت چسبندگی داخلی (IB)	
۳۱	شکل ۷-۳: آزمون مقاومت نگهداری پیچ در جهت عمود بر سطح تخته	
۳۲	شکل ۸-۳: آزمون جذب آب (WA) و واکشیدگی ضخامت (TS) بر روی نمونه‌ها	
۳۴	شکل ۹-۳: لوب آزمایشگاهی	
۳۹	شکل ۱-۴: مقدار میانگین مقاومت خمی تخته‌های بدون روکش با درصد اختلاط متفاوت	
۴۰	شکل ۲-۴: مقدار میانگین مقاومت خمی تخته‌های بدون روکش با دمای‌های متفاوت	
۴۰	شکل ۳-۴: مقدار میانگین مقاومت خمی تخته‌های بدون روکش با زمان‌های متفاوت	
۴۱	شکل ۴-۴: مقدار میانگین مقاومت خمی تخته‌های بدون روکش با نوع خردکوب‌های متفاوت	
۴۲	شکل ۵-۴: مقدار میانگین مقاومت خمی تخته‌های بدون روکش با درصد اختلاط و زمان پرس متفاوت	
۴۲	شکل ۶-۴: مقدار میانگین مقاومت خمی تخته‌های بدون روکش با درصد اختلاط و دمای پرس متفاوت	

نوع خرده‌چوب‌های متفاوت	76
شکل ۵۸-۴: مقدار میانگین چسبندگی داخلی بعد از ۲ ساعت غوطه‌وری در آب جوش تخته‌های بدون روکش با درصد اختلاط، زمان پرس و نوع خرده‌چوب‌های متفاوت.....	76
شکل ۵۹-۴: مقدار میانگین چسبندگی داخلی بعد از ۲ ساعت غوطه‌وری در آب جوش تخته‌های بدون روکش با دما، زمان پرس و نوع خرده‌چوب‌های متفاوت.....	77
شکل ۶۰-۴: مقدار میانگین چسبندگی داخلی بعد از ۲ ساعت غوطه‌وری در آب جوش تخته‌های بدون روکش با درصد اختلاط، دما، زمان پرس و نوع خرده‌چوب‌های متفاوت.....	78
شکل ۶۱-۴: مقدار میانگین مقاومت نگهداری به پیچ تخته‌های بدون روکش با درصد اختلاط‌های متفاوت.....	79
شکل ۶۲-۴: مقدار میانگین مقاومت نگهداری به پیچ تخته‌های بدون روکش با دماهای متفاوت	80
شکل ۶۳-۴: مقدار میانگین مقاومت نگهداری به پیچ تخته‌های بدون روکش با زمان‌های متفاوت	80
شکل ۶۴-۴: مقدار میانگین مقاومت نگهداری به پیچ تخته‌های بدون روکش با نوع خرده‌چوب‌های متفاوت	81
شکل ۶۵-۴: مقدار میانگین مقاومت نگهداری به پیچ تخته‌های بدون روکش با درصد اختلاط و زمان‌های متفاوت	82
شکل ۶۶-۴: مقدار میانگین مقاومت نگهداری به پیچ تخته‌های بدون روکش با درصد اختلاط و دماهای متفاوت.....	82
شکل ۶۷-۴: مقدار میانگین مقاومت نگهداری به پیچ تخته‌های بدون روکش با درصد اختلاط و نوع خرده‌چوب‌های متفاوت	83
شکل ۶۸-۴: مقدار میانگین مقاومت نگهداری به پیچ تخته‌های بدون روکش با دما و زمان‌های متفاوت.....	84
شکل ۶۹-۴: مقدار میانگین مقاومت نگهداری به پیچ تخته‌های بدون روکش با دما و نوع خرده‌چوب‌های متفاوت.....	84
شکل ۷۰-۴: مقدار میانگین مقاومت نگهداری به پیچ تخته‌های بدون روکش با زمان پرس و نوع خرده‌چوب‌های متفاوت	85
شکل ۷۱-۴: مقدار میانگین مقاومت نگهداری به پیچ تخته‌های بدون روکش با درصد اختلاط، دما و زمان‌های متفاوت.....	86
شکل ۷۲-۴: مقدار میانگین مقاومت نگهداری به پیچ تخته‌های بدون روکش با درصد اختلاط، دما و نوع خرده‌چوب‌های متفاوت.....	86
شکل ۷۳-۴: مقدار میانگین مقاومت نگهداری پیچ تخته‌های بدون روکش با درصد اختلاط، زمان پرس و نوع خرده‌چوب‌های متفاوت	87
شکل ۷۴-۴: مقدار میانگین مقاومت نگهداری به پیچ تخته‌های بدون روکش با دما، زمان پرس و نوع خرده‌چوب‌های متفاوت.....	88
شکل ۷۵-۴: مقدار میانگین مقاومت نگهداری به پیچ تخته‌های بدون روکش با درصد اختلاط، دما، زمان پرس و نوع خرده‌چوب‌های متفاوت.....	89
شکل ۷۶-۴: مقدار میانگین جذب آب ۲ و ۲۴ ساعت تخته‌های بدون روکش با درصد اختلاط‌های متفاوت	92
شکل ۷۷-۴: مقدار میانگین جذب آب ۲ و ۲۴ ساعت تخته‌های بدون روکش با دماهای متفاوت	92
شکل ۷۸-۴: مقدار میانگین جذب آب ۲ و ۲۴ ساعت تخته‌های بدون روکش با زمان‌های متفاوت	93
شکل ۷۹-۴: مقدار میانگین جذب آب ۲ و ۲۴ ساعت تخته‌های بدون روکش با نوع خرده‌چوب‌های متفاوت	94
شکل ۸۰-۴: مقدار میانگین جذب آب ۲ و ۲۴ ساعت تخته‌های بدون روکش با درصد اختلاط و زمان‌های متفاوت	94
شکل ۸۱-۴: مقدار میانگین جذب آب ۲ و ۲۴ ساعت تخته‌های بدون روکش با درصد اختلاط و دماهای متفاوت	95
شکل ۸۲-۴: مقدار میانگین جذب آب ۲ و ۲۴ ساعت تخته‌های بدون روکش با درصد اختلاط و نوع خرده‌چوب‌های متفاوت	96

..... ۹۶	شکل ۸۳-۴: مقدار میانگین جذب آب ۲ و ۲۴ ساعت تخته‌های بدون روکش با دما و زمان‌های متفاوت
..... ۹۷	شکل ۸۴-۴: مقدار میانگین جذب آب ۲ و ۲۴ ساعت تخته‌های بدون روکش با دما و نوع خرده‌چوب‌های متفاوت
..... ۹۸	شکل ۸۵-۴: مقدار میانگین جذب آب ۲ و ۲۴ ساعت تخته‌های بدون روکش با زمان پرس و نوع خرده‌چوب‌های متفاوت
..... ۹۸	شکل ۸۶-۴: مقدار میانگین جذب آب ۲ و ۲۴ ساعت تخته‌های بدون روکش با درصد اختلاط، دما و زمان‌های متفاوت
..... ۹۹	شکل ۸۷-۴: میانگین جذب آب ۲ و ۲۴ ساعت تخته‌های بدون روکش با درصد اختلاط، دما و نوع خرده‌چوب‌های متفاوت
..... ۱۰۰	شکل ۸۸-۴: میانگین جذب آب ۲ و ۲۴ ساعت تخته‌های بدون روکش با درصد اختلاط، زمان پرس و نوع خرده‌چوب‌های متفاوت
..... ۱۰۱	شکل ۸۹-۴: مقدار میانگین جذب آب ۲ و ۲۴ ساعت تخته‌های بدون روکش با دما، زمان پرس و نوع خرده‌چوب‌های متفاوت
..... ۱۰۲	شکل ۹۰-۴: مقدار میانگین جذب آب ۲ و ۲۴ ساعت تخته‌های بدون روکش با دما، زمان پرس و نوع خرده‌چوب‌های متفاوت
..... ۱۰۴	شکل ۹۱-۴: مقدار میانگین واکشیدگی ضخامت ۲ و ۲۴ ساعت تخته‌های بدون روکش با درصد اختلاط‌های متفاوت
..... ۱۰۵	شکل ۹۲-۴: مقدار میانگین واکشیدگی ضخامت ۲ و ۲۴ ساعت تخته‌های بدون روکش با دماهای متفاوت
..... ۱۰۵	شکل ۹۳-۴: مقدار میانگین واکشیدگی ضخامت ۲ و ۲۴ ساعت تخته‌های بدون روکش با زمان‌های متفاوت
..... ۱۰۶	شکل ۹۴-۴: مقدار میانگین واکشیدگی ضخامت ۲ و ۲۴ ساعت تخته‌های بدون روکش با نوع خرده‌چوب‌های متفاوت
..... ۱۰۷	شکل ۹۵-۴: میانگین واکشیدگی ضخامت ۲ و ۲۴ ساعت تخته‌های بدون روکش با درصد اختلاط و زمان‌های متفاوت
..... ۱۰۷	شکل ۹۶-۴: میانگین واکشیدگی ضخامت ۲ و ۲۴ ساعت تخته‌های بدون روکش درصد اختلاط و دماهای متفاوت
..... ۱۰۸	شکل ۹۷-۴: میانگین واکشیدگی ضخامت ۲ و ۲۴ ساعت تخته‌های بدون روکش با درصد اختلاط و نوع خرده‌چوب‌های متفاوت
..... ۱۰۹	شکل ۹۸-۴: مقدار میانگین واکشیدگی ضخامت ۲ و ۲۴ ساعت تخته‌های بدون روکش با دما و زمان‌های متفاوت
..... ۱۰۹	شکل ۹۹-۴: مقدار میانگین واکشیدگی ضخامت ۲ و ۲۴ ساعت تخته‌های بدون روکش با دما و نوع خرده‌چوب‌های متفاوت
..... ۱۰۰	شکل ۱۰۰-۴: مقدار میانگین واکشیدگی ضخامت ۲ و ۲۴ ساعت تخته‌های بدون روکش با زمان پرس و نوع خرده‌چوب‌های متفاوت
..... ۱۱۰	
..... ۱۱۱	شکل ۱۰۱-۴: مقدار میانگین واکشیدگی ضخامت ۲ و ۲۴ ساعت تخته‌های بدون روکش با درصد اختلاط، دما و زمان‌های متفاوت
..... ۱۱۲	شکل ۱۰۲-۴: مقدار میانگین واکشیدگی ضخامت ۲ و ۲۴ ساعت تخته‌های بدون روکش با درصد اختلاط، دما و نوع خرده‌چوب‌های متفاوت
..... ۱۱۳	شکل ۱۰۳-۴: مقدار میانگین واکشیدگی ضخامت ۲ و ۲۴ ساعت تخته‌های بدون روکش با درصد اختلاط، زمان پرس و نوع خرده‌چوب‌های متفاوت
..... ۱۱۴	شکل ۱۰۴-۴: مقدار میانگین واکشیدگی ضخامت ۲ و ۲۴ ساعت تخته‌های بدون روکش با دما، زمان پرس و نوع خرده‌چوب‌های متفاوت
..... ۱۱۵	شکل ۱۰۵-۴: مقدار میانگین واکشیدگی ضخامت ۲ و ۲۴ ساعت تخته‌های بدون روکش با درصد اختلاط، دما، زمان پرس و نوع خرده‌چوب متفاوت
..... ۱۱۷	شکل ۱۰۶-۴: مقدار میانگین مقاومت خمثی تخته‌های روکش شده با درصد اختلاط متفاوت
..... ۱۱۸	شکل ۱۰۷-۴: مقدار میانگین مقاومت خمثی تخته‌های روکش شده با دمای پرس متفاوت
..... ۱۱۸	شکل ۱۰۸-۴: مقدار میانگین مقاومت خمثی تخته‌های روکش شده با نوع خرده چوب متفاوت

۱۰۹-۴: مقدار میانگین مقاومت خمشی تخته‌های روکش شده با درصد اختلاط و دمای پرس متفاوت ۱۱۹

شکل ۱۱۰-۴: مقدار میانگین مقاومت خمشی تخته‌های روکش شده با درصد اختلاط و نوع خرده چوب متفاوت ۱۲۰

شکل ۱۱۱-۴: مقدار میانگین مقاومت خمشی تخته‌های روکش شده با دمای پرس و نوع خرده چوب متفاوت ۱۲۱

شکل ۱۱۲-۴: مقدار میانگین مقاومت خمشی تخته‌های روکش شده با درصد اختلاط و دمای پرس و نوع خرده چوب متفاوت ۱۲۲

شکل ۱۱۳-۴: مقدار میانگین مدول الاستیسیته تخته‌های روکش شده با درصد اختلاط متفاوت ۱۲۴

شکل ۱۱۴-۴: مقدار میانگین مدول الاستیسیته تخته‌های روکش شده با دمای پرس متفاوت ۱۲۵

شکل ۱۱۵-۴: مقدار میانگین مدول الاستیسیته تخته‌های روکش شده با نوع خرده چوب متفاوت ۱۲۵

شکل ۱۱۶-۴: مقدار میانگین مدول الاستیسیته تخته‌های روکش شده با درصد اختلاط و دمای پرس متفاوت ۱۲۶

شکل ۱۱۷-۴: مقدار میانگین مدول الاستیسیته تخته‌های روکش شده با درصد اختلاط و نوع خرده چوب متفاوت ۱۲۷

شکل ۱۱۸-۴: مقدار میانگین مدول الاستیسیته تخته‌های روکش شده با دمای پرس و نوع خرده چوب متفاوت ۱۲۸

شکل ۱۱۹-۴: مقدار میانگین مدول الاستیسیته تخته‌های روکش شده با درصد اختلاط و دمای پرس و نوع خرده چوب متفاوت ۱۲۹

شکل ۱۲۰-۴: مقدار میانگین جذب آب ۲ و ۲۴ ساعت تخته‌های روکش شده با درصد اختلاط متفاوت ۱۳۲

شکل ۱۲۱-۴: مقدار میانگین جذب آب ۲ و ۲۴ ساعت تخته‌های روکش شده با دمای پرس متفاوت ۱۳۳

شکل ۱۲۲-۴: مقدار میانگین جذب آب ۲ و ۲۴ ساعت تخته‌های روکش شده با نوع خرده چوب متفاوت ۱۳۴

شکل ۱۲۳-۴: مقدار میانگین جذب آب ۲ و ۲۴ ساعت تخته‌های روکش شده با درصد اختلاط و دمای پرس متفاوت ۱۳۵

شکل ۱۲۴-۴: مقدار میانگین جذب آب ۲ و ۲۴ ساعت تخته‌های روکش شده با درصد اختلاط و نوع خرده چوب متفاوت ۱۳۶

شکل ۱۲۵-۴: مقدار میانگین جذب آب ۲ و ۲۴ ساعت تخته‌های روکش شده با دمای پرس و نوع خرده چوب متفاوت ۱۳۷

شکل ۱۲۶-۴: مقدار میانگین جذب آب ۲ ساعت تخته‌های روکش شده با درصد اختلاط و دمای پرس و نوع خرده چوب متفاوت ۱۳۸

شکل ۱۲۷-۴: مقدار میانگین جذب آب ۲۴ ساعت تخته‌های روکش شده با درصد اختلاط و دمای پرس و نوع خرده چوب متفاوت ۱۳۸

شکل ۱۲۸-۴: مقدار میانگین واکشیدگی ضخامت ۲ و ۲۴ ساعت تخته‌های روکش شده با درصد اختلاط متفاوت ۱۴۲

شکل ۱۲۹-۴: مقدار میانگین واکشیدگی ضخامت ۲ و ۲۴ ساعت تخته‌های روکش شده با دمای پرس متفاوت ۱۴۳

شکل ۱۳۰-۴: مقدار میانگین واکشیدگی ضخامت ۲ و ۲۴ ساعت تخته‌های روکش شده با نوع خرده چوب متفاوت ۱۴۳

شکل ۱۳۱-۴: مقدار میانگین واکشیدگی ضخامت ۲ و ۲۴ ساعت تخته‌های روکش شده با درصد اختلاط و دمای پرس متفاوت ۱۴۴

شکل ۱۳۲-۴: مقدار میانگین واکشیدگی ضخامت ۲ و ۲۴ ساعت تخته‌های روکش شده با درصد اختلاط و نوع خرده چوب متفاوت ۱۴۵

شکل ۱۳۳-۴: مقدار میانگین واکشیدگی ضخامت ۲ و ۲۴ ساعت تخته‌های روکش شده با دمای پرس و نوع خرده چوب متفاوت ۱۴۶

شکل ۱۳۴-۴: مقدار میانگین واکشیدگی ضخامت ۲ ساعت تخته‌های روکش شده با درصد اختلاط و دمای پرس و نوع خرده چوب متفاوت ۱۴۷

شکل ۱۳۵-۴: مقدار میانگین واکشیدگی ضخامت ۲۴ ساعت تخته‌های روکش شده با درصد اختلاط و دمای پرس و نوع خرده چوب متفاوت ۱۴۷

- شکل ۱-۵: تصویربرداری توسط لوب آزمایشگاهی نمونه با درصد اختلاط ۷۰٪ پاکت آبمیوه به ۳۰ درصد خرده چوب.....
۱۵۰
- شکل ۲-۵: تصویربرداری توسط لوب آزمایشگاهی نمونه با درصد اختلاط ۶۰٪ پاکت آبمیوه به ۴۰ درصد خرده چوب.....
۱۵۱
- شکل ۳-۵: تصویربرداری با لوب آزمایشگاهی نمونه ۱۰۰٪ پاکت آبمیوه.....
۱۵۴

عنوان

صفحه	فهرست شکل‌ها
۲۸	(رابطه ۱-۳): معادله مقاومت خمثی .....
۲۸	(رابطه ۲-۳): معادله مدول الاستیسیته .....
۲۹	(رابطه ۳-۳): معادله چسبندگی داخلی .....
۳۰	(رابطه ۴-۳): معادله مقاومت نگهداری به پیچ .....
۳۱	(رابطه ۵-۳): معادله جذب آب .....
۳۲	(رابطه ۶-۳): معادله واکشیدگی ضخامت .....

فصل اول

مقدمه

۱-۱ مقدمه و هدف

۱-۱ مقدمه

استفاده گسترده از ضایعات بر جای مانده از صنایع نظیر صنایع چاپ و بسته‌بندی، کاغذسازی و حتی کارتنهای بازیافتی تا حد چشمگیری علاوه بر کمک به تأمین مواد اولیه صنایع سلولزی، کمک شایانی به پاکسازی محیط‌زیست نموده‌اند، چرا که پیشرفت تکنولوژی در جهان از سویی سبب بهبود روند زندگی انسان شده و از سوی دیگر نیز ضایعات بر جای مانده از این تکنولوژی‌ها پیامدهای ناگواری نظیر آلودگی‌های محیط‌زیست را به همراه داشته است. همه‌ساله در جهان صنایع و فناوری جدیدی جهت خدمت به جامعه‌ی بشریت پدیدار می‌گردند که می‌توانند مضراتی نظیر آلودگی محیط‌زیست، آب، هوا و ... را در پی داشته باشند. پسماندهای بر جای مانده از این فناوری می‌توانند خساراتی جدی به محیط‌زیست وارد کنند. لذا در زمینه بسته‌بندی مواد غذایی در فاز مایع، به صورت یک بار مصرف، شیوه‌های گوناگونی وجود دارد، لیکن در زمان حاضر و با توجه به مصرف بازار داخلی، انواع بسته‌بندی دوی پک، سашه و پاچ^۱ از اهمیت ویژه‌ای برخوردار می‌باشند که در ذیل به شرح هر یک پرداخته می‌شود. بسته‌بندی "دوی پک" Doypack، معمولاً به صورت پاکت و برای نگهداری مخلوط آب و کنسانتره میوه که اصطلاحاً آبمیوه نامیده شده و توسط برندهایی همچون ساندیس و گلدیس به بازار عرضه می‌گردد استفاده می‌شود. توانایی این نوع بسته‌بندی در نگهداری مایعات گازدار، اسیدی و تند مزه، از لحاظ ثبات آب بندی ضعیف است و ممکن است منجر به نشتی (Leak) گردد. بدنه این پاکتها از سه لایه اصلی از جنس پلی‌استر، آلومینیوم و پلی‌اتیلن تشکیل می‌گردد. برای لایه داخلی که لازم است با ماده غذایی در ارتباط بوده و غیر سمی باشد و نیز به آسانی با دریافت گرمای، آب بندی شود، از فیلم پلی‌اتیلن با چگالی پایین استفاده می‌شود. لایه میانی، از جنس آلومینیوم بوده که ضمن ممانعت نسبی از تبادل حرارت و تابش نور به داخل بسته‌بندی، سبب ایجاد جلوه‌ای زیباتر برای طرح گرافیکی چاپ شده بر روی پاکت می‌گردد. لایه بیرونی از جنس پلی‌استر است. این ماده که از انواع پلاستیک‌های ترموست محسوب می‌گردد، در زمان انجام

^۱. Doypack Sachet

جوش حرارتی لبه‌های پاکت به یکدیگر، از ثبات کافی برخوردار بوده و دفرمه نمی‌شود. به دلیل لمینیت شدن و امتزاج این سه لایه غیر هم خانواده با یکدیگر، بازیافت این نوع بسته‌بندی، بسیار مشکل بوده و مقرون به صرفه نمی‌باشد؛ که نهایتاً منجر به آلودگی محیط‌زیست می‌شود. لزوم استفاده از ابزار اضافی نظیر نی و یا قیچی و نیز لغزنده‌گی پوشش بسته‌بندی جهت ورود نی که در نهایت منجر به عدم سهولت استفاده برای استفاده‌کننده محصول می‌گردد نیز، از جمله نقاط ضعف این نوع بسته‌بندی است. شایان ذکر است که پاکت‌های مذکور، عمدتاً سه تکه بوده و می‌توانند محتويات داخلی را به مدت نسبتاً طولانی، نگهداری نمایند. نمونه‌ای از بسته‌بندی دوی پک، می‌توان بسته‌بندی "ساشه^۱" را نام برد که از همین خانواده بوده و مواد متشکله آن شامل پلی‌استر، آلومینیوم و پلی‌اتیلن است که معمولاً در ابعاد کوچک‌تر و برای بسته‌بندی سس استفاده می‌شود لیکن قابلیت نگهداری موادی چون خامه، مربا و شکلات را نیز دارا می‌باشد. همچنین نمونه‌ای از بسته‌بندی ساشه را هم می‌توان "پاچ" نام برد که بسته‌بندی کیسه‌ای برای نگهداری شیر متداول است و عمدتاً در دو نوع سه لایه و پنج لایه موجود است. در نوع سه لایه که از امتزاج سه لایه پلی‌اتیلن تشکیل می‌شود، قابلیت نگهداری کوتاه مدت محتويات فراهم می‌شود، لیکن چنانچه حفظ ماده غذایی به مدت نسبتاً طولانی ممکن نیست، لازم است که از پاچ پنج لایه استفاده شود که علاوه بر سه لایه پلی‌اتیلن فوق‌الذکر، دارای یک لایه غیرقابل نفوذ از پلی‌آمید (نایلون) و یک لایه فیلم سیاه رنگ جهت ممانعت از تابش نور به داخل بسته‌بندی است. بازیافت کیسه‌های پاچ سه لایه، چندان دشوار نمی‌باشد و تنها لازم است که قبل از بازیافت، سطح رویی آن مرکب زدایی شود. بنابراین بهتر است که در زمان انتخاب مرکب برای چاپ بر روی این لایه‌ها، این مسئله مد نظر قرار گیرد.

۱-۱-۱ تاریخچه ساندیس

ساندیس نام آبمیوه‌های خوراکی تولید شرکت پاکدیس است. به دلیل اینکه این نوع آبمیوه یکی از اولین و متداول‌ترین مارک آبمیوه بسته‌بندی در ایران بوده است، در فرهنگ محاوره اصطلاح ساندیس به طور کلی با مفهوم آبمیوه بسته‌بندی مترادف گشته است تا جایی که حتی در اظهارنظرهای رسمی بعضی شخصیت‌ها و

^۱. Sachet

مقالات روزنامه‌ها هم استفاده از این ترادف به چشم می‌خورد. آب میوه‌های تولیدشده در پوشش نقره‌ای رنگ آلومینیومی در جهان با عنوان کاپری‌سان تولید می‌شوند. این نام تجاری و نیز شکل ظاهری بسته‌بندی آن، توسط شرکت آلمانی وايلد به ثبت رسیده است. این نام تجاری در سال ۱۹۵۲ ثبت و تولید این آبمیوه نیز از سال ۱۹۶۶ آغاز شده است و همچنان ادامه دارد. تولید این محصول قبل از انقلاب تحت لیسانس شرکت اصلی و با عنوان ساندیس در ایران آغاز شد و پس از انقلاب نیز با وجود قطع ارتباط با شرکت اصلی، تولید آن ادامه پیدا کرد. این آبمیوه در بسته‌بندی‌های ۲۰۰ و ۲۸۰ سی سی عرضه می‌شود که در آن کنسانتره به نسبت‌های معین با آب و شکر مخلوط شده و اصطلاح آب میوه بازسازی‌شده پس از پاستوریزه کردن، بسته‌بندی می‌شود.

۲-۱ مواد مرکب چوب پلاستیک

پیشرفت‌های تکنولوژیک عصر حاضر در واقع بستگی به پیشرفت‌های گستردگی دارد که در زمینه مواد حاصل شده است و توسعه آتی در گرو یافتن مواد جدید و قابل استفاده می‌باشد. از طرفی با توجه به رشد روزافزون جمعیت و افزایش نیازها، احتیاج به طیف گسترده و منابع عظیمی از مواد به شدت احساس می‌شود. در این میان مواد مرکب (کامپوزیت‌ها) معرف قدم‌های بزرگی هستند که در راه تکامل مواد مهندسی برداشته شده است. به این ترتیب امکان این امر وجود دارد که با ترکیب مواد و مختلف بتوان انواع جدیدی از محصولات را برای رفع نیاز بشر تولید کرد (Kokta *et al.*, 1999).

ماده مرکب به ماده‌ای گفته می‌شود که از دو یا چند جزء تشکیل شده است و هر کدام از این اجزا دارای کیفیتی است که باعث می‌شود کل ماده مرکب کیفیت بهتری نسبت به اجزا دارا باشد. بدین ترتیب با ترکیب فیزیکی-شیمیایی دو یا چند ماده، علاوه بر این که موادی سبک‌تر و محکم‌تر از مصالح سنتی نظیر فلزات، سرامیک و پلیمرهای معمولی به دست می‌آید، می‌توان برای هر کاربرد مشخص خواص و ویژگی‌های مورد نظر را نیز ایجاد نمود (Agarwal and Broutman, 1980).

مواد مرکب چوب پلاستیک (WPC)^۱ که به اختصار نامیده می‌شوند گروه جدیدی از مواد مرکب^۲ هستند که به سرعت رو به گسترش می‌باشند. در ساخت این مواد مرکب محدوده وسیعی از پلیمرها مثل پروپیلن، پلی‌اتیلن، پلی‌وینیل کلراید، پلی‌استر و ... به همراه پرکننده‌های سلولزی شامل آرد و الیاف چوب، الیاف کتان، کنف، بامبو، کاه و ... مورد استفاده قرار می‌گیرند. به دنبال افزایش نسبی قیمت پلاستیک‌ها طی سال‌های گذشته، افزودن الیاف و پرکننده‌های طبیعی به منظور کاهش هزینه‌ها در صنعت پلاستیک و در برخی موارد افزایش تولید، مورد توجه قرار گرفت. در مقایسه با مواد معدنی و مصنوعی که به عنوان پرکننده و تقویت‌کننده در پلاستیک‌ها استفاده می‌شوند، آرد و الیاف لیگنوسلولزی موجب کاهش دانسیته، کاهش سایش تجهیزات ساخت و فرآوری و قیمت ارزان‌تر مواد مرکب می‌شوند ضمن این که قابلیت بازیابی مجدد را دارند که از لحاظ زیستمحیطی بسیار مهم می‌باشد. از ویژگی‌های بسیار مهم مواد مرکب چوب پلاستیک این است که در ساخت آن‌ها می‌توان از ضایعات پلاستیک و ضایعات بخش‌های مختلف صنایع چوب که غیرقابل استفاده بوده و انشاشت و دفع آن‌ها از معضلات کارخانه‌ها می‌باشد استفاده کرد. ضمناً می‌توان از پسماندهای کشاورزی نیز در ساخت آن استفاده نمود (نجفی، ۱۳۸۶).

خواص ماده مرکب به شدت تحت تأثیر خواص اجزا، توزیع آن‌ها و اثر متقابل بین آن‌هاست. ممکن است بعضی از خواص مواد مرکب به سادگی جمع خواص اجزا باشند؛ اما بعضی از خواص را نمی‌توان با جمع ساده خواص اجزا محاسبه نمود. بنابراین در توصیف به عنوان یک سیستم، شکل هندسی فاز تقویت‌کننده باید مشخص گردد که شکل هندسی با شکل، اندازه و توزیع آن تعریف می‌شود (Agarwal and Broutman, 1980). میزان ماده تقویت‌کننده عموماً به صورت نسبت حجمی یا وزنی اجزا تعریف می‌شود و نقش یک جزء در بهبود خواص کلی ماده مرکب با این پارامتر تعیین می‌گردد. غالباً میزان یا نسبت الیاف مهمترین عامل تعیین‌کننده خواص ماده مرکب می‌باشد و ضمناً در حین فرآیند تولید به آسانی قابل کنترل می‌باشد.

¹. Wood Plastic Composites

². Composites